

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

11 noiembrie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cojocaru Tudor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2015, în cauza penală privindu-i pe

Ostap Ilie Dumitru, născut la 31 mai 1952, originar și domiciliat în s.Gura-Bîcului, str.Ștefan cel Mare, r-nul Anenii-Noi

și

Ostap Maria Tudor, născută la 28 iunie 1956, originară și domiciliată în s.Gura-Bîcului, str.Ștefan cel Mare, r-nul Anenii-Noi.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 06.11.2014 - 25.02.2015,
2. Instanța de apel: 23.03.2015 - 27.05.2015,
3. Instanța de recurs: 12.08.2015 - 11.11.2015.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bender din 25 februarie 2015, Ostap Ilie și Ostap Maria au fost achitați de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b), d) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de către Glijinschi Nadejda privind încasarea prejudiciului material și moral de la Ostap Ilie și Ostap Maria în sumă de 50225 lei, a fost lăsată fără soluționare.

2. De către organul de urmărire penală Ostap Ilie și Ostap Maria au fost învinuiți de faptul că, în perioada de timp 23 martie 2011- 26 februarie 2014, prin acord comun, având intenția sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin acces liber, au pătruns în ap.13 cartierul Severnîi 29, mun.Bender, ce aparținea fiicei lor Glijinschi Nadejda, de unde au sustras pe ascuns următoarele bunuri: masă pentru calculator la prețul de 600 lei, cuptor electric la prețul de 750 lei, fier de călcat la prețul de 200 lei, 2 seturi de veselă de bucătărie la prețul total de 550 lei, mașină pentru tăiat posmagi la prețul de 100 lei, 2 seturi de albituri la prețul total de 400 lei, 2 ciocane la prețul total de 100 lei, topor mic la prețul de 150 lei, 5 discuri pentru polizor electric la prețul total de 100 lei, clește de fier la prețul de 30 lei, complet de chei la prețul de 200 lei, scurtă bărbătească de iarnă de culoare verde la costul de 200 lei, scurtă bărbătească de iarnă de culoare albastră la prețul de 200 lei, 2 salopete de lucru la prețul total de 400 lei, inel mare de argint la

prețul de 350 lei, lanț de aur cu cruce la prețul de 1500 lei, cercei din aur la prețul de 3000 lei, DVD Philips la prețul de 600 lei, mixer la prețul de 200 lei, bocani cafenii la prețul de 300 lei, pantofi negri la prețul de 300 lei, căldare la preț de 25 lei, cizme de iarnă la prețul de 400 lei, sandale la prețul de 150 lei, pantofi negri la prețul de 170 lei, formă de făcut colțunași de aluminiu la prețul de 150 lei, un telefon mobil de model „Motorola”, la prețul de 1500 lei, două telefoane mobile de model „Nokia” la prețul de 3000 lei fiecare, bicicletă de culoare verde de model „Ural” la prețul de 1500 lei, astfel cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă totală de 20225 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care I.Ostap și M.Ostap să fie condamnați în baza art.186 alin.(2) lit.b), d) Cod penal la câte 2 ani închisoare, fiecare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an și încasarea de la inculpați în folosul părții vătămate N.Glijinschi a prejudiciului material în sumă de 11175 lei și cel moral în mărime de 10000 lei.

3.1. În cadrul examinării cauzei în instanța de apel, procurorul și-a modificat cerințele apelului, solicitând ca I.Ostap și M.Ostap să fie recunoscuți vinovați de comiterea contravenției prevăzute la art.335 Cod contravențional, iar în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, de a înceta procesul în cauza contravențională în privința acestora, invocând că potrivit materialelor cauzei s-a constatat cu certitudine că I.Ostap și M.Ostap au luat samavolnic unele bunuri din apartamentul părții vătămate, care le-au fost lăsate în grijă, bunuri ce au fost depistate în gospodăria familiei Ostap în cadrul cercetării la fața locului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2015, a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului.

În motivarea soluției date instanța de apel a indicat că, prima instanță a adoptat o soluție legală, întemeiată și motivată, just ajungând la concluzia privind achitarea inculpaților de sub învinuirea înaintată, pe motiv că fapta lor nu întrunește elementele infracțiunii incriminate acestora.

Instanța de apel a menționat că, la judecarea cauzei în ședința instanței de apel, acuzarea a solicitat doar de a fi recunoscuți I.Ostap și M.Ostap vinovați de comiterea contravenției prevăzute de art.335 Cod contravențional, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, fără a se cauza vreo daună considerabilă persoanei, context în care, din dispozițiile acestei norme reiese că, latura obiectivă a contravenției invocate de acuzare constă într-o acțiune, prin care persoana vinovată își exercită, contrar ordinii stabilite de legislație și în mod arbitrar, un drept efectiv sau presupus. Obiectul juridic al contravenției de samavolnicie îl constituie relațiile sociale cu privire la exercitarea drepturilor subiective în strictă conformitate cu legea, bunurile mobile sau imobile pot să reprezinte obiectul material al contravenției de samavolnicie.

Astfel, instanța de apel a indicat că, partea acuzării urma să dovedească prin probe pertinente, admisibile, concludente și utile că inculpații ar fi dispus de vreun drept real asupra obiectului contravenției sau ar fi crezut că dispun de un astfel de drept, precum și faptul că acest drept ar fi fost realizat contrar ordinii stabilite de legislație. Dat fiind faptul că acuzarea nu a demonstrat intenția inculpaților la comiterea contravenției de samavolnicie, instanța a conchis că argumentele invocate de procuror la acest capitol sînt neîntemeiate și urmează a fi respinse.

În ce privește bijuteriile depistate la inculpata M.Ostap, instanța de apel a constatat că acestea au fost transmise ei spre păstrare de către partea vătămată înainte de a pleca peste hotarele țării, iar refuzul inculpaților de a le restitui, sînt determinate de institutul civil, circumstanță ce exclude atît latura obiectivă a contravenției imputate, cît și caracterul contravențional al inacțiunii inculpaților, relațiile date avînd un caracter civil.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocînd temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; instanța nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților în comiterea contravenției prevăzute de art.335 Cod contravențional; instanța la baza hotărîrii de achitare a pus unilateral declarațiile inculpaților, care atît la urmărirea penală, cît și în cadrul ședinței de judecată nu au recunoscut vina, declarații care urmau a fi apreciate critic, fiind date cu scop de eschivare de la răspunderea penală.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia inculpaților expusă în referință, prin care au solicitat respingerea recursului ca inadmisibil, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului din următoarele considerente.

În motivarea recursului procurorul a invocat ca temei de casare a hotărîrii contestate prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizînd temeiul dat în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

După cum rezultă din textul recursului, recurentul consideră că instanța de apel, menținînd sentința de achitare a inculpaților, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu și-a motivat soluția în acest sens și nu a dat o apreciere multilaterală și obiectivă probelor prezentate de partea acuzării.

Astfel, în motivarea poziției sale, recurentul descrie o parte din materialele cauzei - procesele-verbale de audiere a părții vătămate N.Glijinschi, de cercetare a imobilului inculpaților, de ridicare și examinare a unor bunuri la domiciliul acestora, recipisa eliberată de M.Ostap, prin care se obligă să păstreze aceste bunuri, însă nu argumentează ilegalitatea hotărîrii instanței de apel din punct de vedere al erorilor de drept, ce ar fi fost comise la judecarea cauzei.

Totodată, în recursul respectiv, nu se specifică asupra căror motive concrete invocate în apel, nu s-a pronunțat instanța în raport cu circumstanțele relevate în partea descriptivă a deciziei contestate și care ar fi esența circumstanțelor că hotărîrea adoptată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

Instanța de recurs, analizînd textul deciziei atacate constată că, temeiurile invocate de către recurent, prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, deoarece instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414, 417 alin.(8) Cod de procedură penală și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor temeiurilor invocate în apel, aceasta cuprinzînd și motivele pe care se întemeiază soluția. Potrivit textului deciziei recurate se constată că, instanța de apel a

cercetat toate probele prezentate în cauză și le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității acestora, care au primit o apreciere la justa valoare, iar concluziile instanței sînt corecte și întemeiate.

Colegiul penal remarcă că, *latura obiectivă* a contravenției prevăzute de art.335 Cod contravențional, se realizează prin săvîrșirea unor acțiuni samavolnice, contrare ordinii legale de exercitare în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus, fără a se cauza vreo daună considerabilă persoanei.

Obiectul juridic al contravenției de samavolnicie îl constituie relațiile sociale cu privire la exercitarea drepturilor subiective în strictă conformitate cu legea, bunurile mobile sau imobile pot să reprezinte obiectul material al contravenției de samavolnicie.

Latura subiectivă a contravenției date se manifestă prin vinovăție intenționată, deoarece făptuitorul înțelege că prin acțiunile sale exercită un drept legitim sau presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite.

Instanța de apel, reieșind din dispozițiile normei sus menționate, just a conchis că în acțiunile inculpaților I.Ostap și M.Ostap lipsește realizarea laturii obiective și subiective a contravenției prevăzute de art.335 Cod contravențional. Ridicarea bunurilor din posesia părții vătămate s-ar încadra în elementele constitutive ale contravenției nominalizate doar în cazul în care inculpații ar fi invocat existența vreunui drept asupra bunurilor date sau ar fi presupus că dispun de vreun drept și le-au luat în mod arbitrar și contrar dispozițiilor legale. Însă, potrivit materialelor cauzei, s-a constatat că partea vătămată a lăsat la întreținerea și în grija inculpaților, care sînt părinții acesteia, copiii săi minori pe perioada aflării sale peste hotarele țării, circumstanță ce justifică acțiunile inculpaților referitoare la bunurile ridicate. Mai mult, s-a constatat că unele bunuri, și anume bijuteriile, au fost lăsate de însuși partea vătămată la păstrare inculpaților pe perioada aflării sale peste hotare.

Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus și asupra probelor ce indică la prezența în gospodăria inculpaților a unor bunuri ce aparțin părții vătămate - a mesei pentru calculator, DVD-ul, bicicletei ș.a., care au fost aduse pentru necesitățile copiilor părții vătămate, cu acordul acesteia și aportul fiului ei, fapt ce rezultă din însuși declarațiile martorului minor Iu.Glijinschi, și aceste acțiuni nu pot fi calificate ca samavolnicie.

Prin urmare, instanța de apel corect a conchis că argumentele acuzării, precum că vinovăția inculpaților se demonstrează prin materialele cauzei (plîngerea părții vătămate, procesele-verbale de cercetare la fața locului, de depistare și ridicare de la domiciliul inculpaților a unor lucruri indicate de către partea vătămată), nu pot fi reținute, deoarece probele date nu demonstrează că inculpații ar fi acționat abuziv și cu încălcarea ordinii stabilite de legislație în vederea realizării vreunui drept real sau pretins al acestora, dat fiind că, faptul depistării la domiciliu lui I.Ostap și M.Ostap a bunurilor, nu denotă că acestea au fost ridicate de la partea vătămată în mod abuziv de către inculpați întru exercitarea vreunor drepturi efective sau presupuse.

Totodată, argumentele recurentului, precum că instanța de apel incorect și unilateral a apreciat probele administrate în cauză, iar declarațiile inculpaților urmau a fi apreciate critic, nu pot fi reținute ca temei de admitere a acestui recurs.

Colegiul penal constată că, instanța de apel s-a expus asupra tuturor probelor, ilucidînd faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, cercetînd amănunțit aspectele învinuirii înaintate și a apreciat conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală fiecare probă, iar în concluziile sale a motivat admiterea unor probe și respingerea altora, conform art.394 Cod de procedură penală. Astfel, din cuprinsul hotărîrii atacate se constată că, probele indicate de procuror au fost analizate și asupra acestora instanța de apel s-a expus întemeiat prin argumente fundamentate în fapt și în drept.

Prin urmare, Colegiul statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind nevinovăția inculpaților în săvârșirea acțiunilor incriminate acestora.

În aceste condiții, instanța de recurs consideră că nu a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate. Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Instanța de apel, conform art.414 alin.(3) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare. Neacordul autorului recursului cu aprecierea acestora de către instanța de apel, nu se încadrează în temeiurile de recurs, prevăzute de art.427 Cod de procedură penală.

În consecință, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar și, potrivit legii, decide asupra inadmisibilității recursului declarat de procuror ca vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1) - (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cojocaru Tudor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2015, în cauza penală în privința lui Ostap Ilie și Ostap Maria, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 25 noiembrie 2015.

Președintele

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu